

ПРЕГЛЕД ГЕОГРАФСКЕ ЛИТЕРАТУРЕ – REVIEW

Мирко Д. Грчић – Николај А. Слукa
ГЛОБАЛНИ ГРАДОВИ
Географски факултет
Универзитета у Београду
Географски факултет
МГУ «М. Б. Ломоносов»
Београд 2006. год. , 207 стр.,
Илустр: 24 цм, тираж 500.

Развој савремене географске науке је немогућ без праћења, идентификације и објашњавања савремених друштвено-економских процеса. Управо монографија ГЛОБАЛНИ ГРАДОВИ представља репрезентативан примјер инкорпорирања географске науке у савремене друштвено-економске и цивилизацијске процесе, одређујући на тај начин мјесто и улогу географије у систему научних дисциплина.

Процес глобализације је изразита одлика савременог друштва, стога сагледавање просторних аспеката глобалних процеса има велики значај за њихово даље праћење и прогнозирање. У спектру глобализационих процеса гдје се истичу економска, политичка, еколошка, научна и културна глобализација, значајно мјесто заузимају питања и проблеми везани за «глобалне» или «свјетске» градове. Глобални градови су «жаришта» економске моћи и концентрације и протока информација што

их са просторног аспекта издваја као нуклеусе процеса глобализација. Аутори у монографији Глобални градови, на оригиналан и посве новим приступом, истичу улогу градова у процесу глобализације разрађујући на тај начин градоцентрични модел савременог процеса глобализације.

У монографији је по први пут представљена општа слика савременог уређења свијета на сутоку двије дисциплине – геоурбанистике и глобалистике. Утемељена је концепција формирања градоцентричне чворишно-мрежасте структуре свјетске привреде. Из наведених разлога а уважавајући разрађени теоријски концепт и методолошки приступ, може се несумњиво рећи да монографија Глобални градови представља значајан корак у развоју географске науке на нашем говорном подручју и шире.

Текст монографије на очигледан начин употпуњује велики број картографских и графичких прилога (29) што омогућава лакше разумијевање разрађене проблематике. Многи анализирани процеси су идентификовани коришћењем статистичких информација које су приказане у 44 табеле. Цјелокупна материја монографије подјељена је у 7 поглавља у којима се логичним слиједом и на посве разумљив начин и за ширу

читалачку популацију објашњавају идентификовани процеси.

У првој глави анализирани су детерминанте и мегатрендови глобализације. Гдје су објашњени основни појмови и идентификовани основни модели процеса глобализације. У другој глави, на бази општег процеса свјетске урбанизације, анализирани су особености формирања крупноградских форми насељености. У трећој глави приказане су етапе еволуције градоцентризма у свјетској привреди. Гдје су објашњена генеза и фактори формирања градоцентричног модела. У четвртој глави разрађене су и приказане постојеће теорије развоја свјетских градова. Пета глава је посвећена оцјени савремене улоге и мјеста глобалних градова као највећих језгара концентрације становништва, водећих геополитичких, економских и услужно-комуникационих центара. У шестом поглављу објашњени су савремени трансформациони процеси у свјетским градовима, гдје су објашњена питања као што су: ревитализација и

интернационализација становништва, карактеристике нове привреде, мултикултурализам и раст социјалних диспаратитета, као и промјене просторне организације града. У седмом поглављу разрађена је проблематика и одређена улога градова Европске Уније у процесу глобализације.

На основу свега изнешеног може се констатовати да монографија представља несумњив допринос развоју географске науке што би требало да представља иницирајућу одредницу и подстицај за даља истраживања описане проблематике од свих оних који се баве овим сегментима географске науке. Несумњив је и значај који ће монографија имати како за предаваче, тако и за студенте географских факултета. Популарност и актуелност разрађене проблематике, те разумљив стил писања дају овој монографији и шири значај што је приближава већем броју читалаца.

Даворин Бајић